

กรมชั่งตวงวัด

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑ **สิ่งพิมพ์ที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2553 หน้า 19**

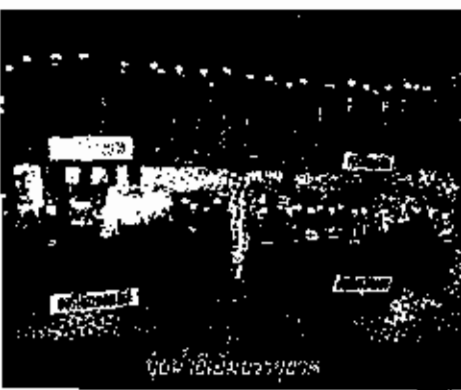
เล่นหาบอาอี๋

สุรินทร์ อี๊ดตะ surat_a@nationgroup.com

ไม่เชื่อก็ต้องเชื่อครับว่า **“ปุ๋ยน้ำหมักจุลินทรีย์”** หรือน้ำหมักอีเอ็ม (EM) มีประโยชน์อย่างน่าอัศจรรย์ ใช้ได้สารพัดอย่างจริงๆ แล้วก็ยังมีมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีของจริงให้พิสูจน์ให้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ก็คือ **“ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงค่ายสิรินธร”** ต.เขาตม อ.ยะรัง จ.ปัตตานี แห่งโรงเรียนร้างด้านเกษตรครบวงจรสำหรับชาวบ้าน โดยการเนรมิตของ **“นายพลอีเอ็ม”** พล.อ.พิเชษฐ วิสัยจร ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เมื่อครั้งรั้งตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ 4

ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์กับวิถีเกษตร

ที่ว่ามีประโยชน์อย่างน่าอัศจรรย์ก็เพราะว่าฐานการเรียนรู้/สถานี ภายใน ศูนย์ทั้ง 14 ฐานนำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์หรืออีเอ็มมาใช้ประโยชน์ทั้งสิ้น เมื่อเร็วๆ นี้ ผมมีโอกาสได้ร่วมทริปไปดูงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ จัดโดยสำนักงาน กปร.ตามโครงการ **“สื่อคิดปิ่น รวมใจ ถวายในหลวง”** ครั้งที่ 2 แล้วก็มีโอกาสได้ไปเยี่ยมชมศูนย์แห่งนี้ด้วย

เท่าที่ได้เดินสำรวจดูก็พบว่า ไม่ว่าจะเห็นสถานีปลูกพืชผักก็ใช้น้ำอีเอ็มรดแทนปุ๋ย ฟาร์มเลี้ยงไก่เลี้ยงจิ้งจอกก็ใช้อีเอ็มรดคอกกลั่น ใส่อีเอ็มในน้ำให้ไก่กินทุกวัน ไก่จะได้แข็งแรงปลอดโรค เศษขยะ กิ่งไม้ก็ใช้อีเอ็มช่วยย่อยสลายให้กลายเป็นปุ๋ย ไม้ผลก็ใส่อีเอ็มทำให้ลูกตก

หมายความว่าทุกสถานีจะต้องมีอีเอ็มเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น ที่สำคัญอีเอ็มในภาคเกษตรจะช่วยลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมี หรือสารเคมีลงได้และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมด้วย โดยเฉพาะดินที่เสื่อมคุณภาพจากการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นระยะเวลานาน ส่วนผลดีจะทำให้ดินโปร่งร่วนซุย ทำให้เก็บพืช กิ่ง หอย ปู ปลา ฯลฯ กลับคืนสู่ธรรมชาติ ปัญหาการเกิดโรคของพืชจะค่อยๆ หดหายไป ที่สำคัญเกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยใช้เองได้ ลดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิต และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ส่วนวิธีทำน้ำหมักจุลินทรีย์อย่างง่าย เริ่มจากใส่หัวเชื้อจุลินทรีย์ 2-4 ช้อนโต๊ะ น้ำมะพร้าว 1 ขวดลิตรหรือกาน้ำคาศด 2-4 ช้อนโต๊ะ น้ำสะอาด 1 ลิตร ถ้าเป็นน้ำประปาควรแช่น้ำทิ้งไว้ 1-3 วัน ไม่ต้องให้เหลือช่องอากาศ เพราะไม่เช่นนั้นจะเก็บไว้ไม่ได้นานแล้วเขย่าให้เข้ากัน จากนั้นนำมาเก็บไว้ที่ร่ม 4-7 วัน เมื่อนำไปใช้ก็ให้ใช้น้ำหมักจุลินทรีย์ที่ทำไว้ผสมกับน้ำสะอาด 10 ลิตร ละลายให้เข้ากันแล้วนำไป/ราดรด ฉีด พ่น พืชผัก สัตว์ทะเลครั้งแทนปุ๋ยเคมี พืชผักจะงอกงามดีมาก

ทั้งนี้ อีเอ็มหัวเชื้อและอีเอ็มขายควรจะเก็บไว้ในที่ร่ม ส่วนอีเอ็มขยายควรใช้ให้หมดภายใน 7-14 วัน เพราะคุณภาพจะลดลง เพราะจุลินทรีย์บางตัวจะขาดหายไป นี่เป็นวิธีการทำน้ำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพอย่างคร่าวๆ แต่ถ้าใครสนใจอยากฝึกทดลองทำอย่างจริงจังจึงเพื่อนำไปใช้เองที่บ้านก็สามารถติดต่อได้ที่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงค่ายสิรินธร ต.เขาตม อ.ยะรัง จ.ปัตตานี มีคอร์สอบรม (ฟรี) ทุกวัน โทร.0-7326-2586 ในวันและเวลาราชการครับ